

DOI: 10.26565/2310-9513-2024-20-06
УДК 338.48-6:7/8](510)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В КИТАЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Гапоненко Ганна Ігорівна

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022
e-mail: a.i.gaponenko@karazin.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8998-4795>

Євтушенко Олена Віталіївна

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022
e-mail: evetushenko@karazin.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9729-1435>

Шамара Ірина Миколаївна

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022
email: shamara@karazin.ua
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2431-9185>

У статті розглядаються особливості розвитку культурного туризму в Китайській Народній Республіці (КНР), яка є однією з провідних країн світу у сфері збереження культурної спадщини та інтеграції її в туристичну індустрію. Предметом статті є особливості розвитку культурного туризму Китаю. Метою статті є дослідження успіху Китаю в розвитку культурного туризму з всебічним вивченням потенційних можливостей для українського туристичного ринку. Завдання, які були поставлені для досягнення мети, полягають в наступному: вивчити ключові чинники, що сприяють успішному розвитку туристичної індустрії в КНР, зокрема державну політику, інфраструктурні проекти, цифровізацію та охорону культурної спадщини; визначити роль проектів, таких як «Один пояс, один шлях», у просуванні культурного туризму на міжнародному рівні та розвитку культурного обміну; сформулювати рекомендації щодо впровадження успішних китайських практик в українській туристичній індустрії, включно з розвитком інфраструктури, цифрових технологій та культурних проектів. В основі методології дослідження лежать історико-культурні, соціокультурні, порівняльні та статистичні підходи. Основні результати дослідження. Проаналізовано ключові чинники успішного розвитку культурного туризму в Китаї, зокрема державну політику, стратегічне планування, інфраструктурні проекти та активну цифровізацію культурної сфери. Особливу увагу приділено ініціативі «Один пояс, один шлях», яка сприяє міжнародному культурному обміну та популяризації китайської культури у світі. Здійснено порівняльний аналіз між китайським досвідом і можливостями для України, де культурний туризм має значний потенціал. Визначено перспективи впровадження кращих практик Китаю для розвитку українського культурного туризму. Висновки. Україна має всі шанси досягти схожих результатів, адаптуючи китайські практики до своїх умов. Інвестиції у збереження культурної спадщини, розвиток інфраструктури та створення тематичних продуктів допоможуть нашій країні стати більш привабливою для міжнародних туристів.

Ключові слова: культурний туризм, Китай, туристична індустрія, культурна спадщина, досвід, Україна, стратегія розвитку, ініціатива «Один пояс, один шлях».

Як цитувати: Гапоненко Г.І., Євтушенко О.В., Шамара І.М. Особливості розвитку культурного туризму в Китаї: досвід для України. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносин. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2024. № 20. С. 52–59. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-20-06>

In cites: Haponenko H., Yevtushenko O., & Shamara I. (2024). Features of cultural tourism development in China: experience for Ukraine. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series International Relations. Economics. Country Studies. Tourism*, (20), 52–59. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2024-20-06> (in Ukrainian)

Постановка проблеми. Китай – це країна, де сучасність і стародавні традиції співіснують у гармонії, створюючи унікальне середовище для розвитку культурного туризму. Завдяки багатій історії, що нараховує понад п'ять тисяч років, і численним культурним надбанням, Китай став однією з найбільш привабливих країн для туристів з усього світу.

Одним із найвідоміших символів Китаю є Велика китайська стіна, яка вражає своїми масштабами та інженерними рішеннями. Це одна з найпопулярніших пам'яток серед туристів, що демонструє військову міць та архітектурний геній давніх часів. Не менш захоплюючою є Терракотова армія у місті Сіань, створена для охорони імператора Цінь Шихуана в потойбічному світі. Відвідини цього археологічного комплексу дозволяють глибше зрозуміти велич імператорської епохи.

Китай відомий своєю багатогранною культурою, яка включає чайну церемонію, каліграфію, гончарство та бойові мистецтва. Культурний туризм часто супроводжується участю в майстер-класах із цих традиційних ремесел. Наприклад, у місті Цзіндечжень туристи можуть створити власні вироби з фарфору, а в Ханчжоу дізнатися секрети приготування чаю лунцзін.

Китайські свята, такі як Свято весни (Китайський Новий рік) чи Фестиваль середини осені, також приваблюють мільйони відвідувачів. Під час цих подій можна побачити традиційні танці, спробувати місцеву кухню та насолодитися святковою атмосферою.

Країна є батьківщиною таких філософських і релігійних вчень, як конфуціанство, даосизм і буддизм. Храми, монастирі та пагоди розкидані по всій країні. Наприклад, Храм Неба в Пекіні є місцем, де імператори молилися про гарний врожай, а гора Емейшань – священна буддистська вершина, відома своїми монастирями і духовною атмосферою.

Сучасні китайські мегаполіси, такі як Шанхай, Гонконг та Пекін, гармонійно доповнюють культурний досвід туристів. Тут можна побачити інноваційну архітектуру, відвідати світові музеї та виставки. Наприклад, Шанхайський музей вражає багатством артефактів, а Гонконгський музей історії пропонує інтерактивні експозиції.

Китай – це приклад країни, яка вдало використовує свою багату історичну, культурну та природну

спадщину для розвитку туризму. Завдяки тисячолітній історії, багатству традицій, сучасним технологіям та стратегічному підходу до розвитку туристичної інфраструктури, Китай став однією з провідних країн у сфері культурного туризму. Україна, маючи власний унікальний культурний потенціал, може взяти на озброєння досвід Китаю для підвищення своєї туристичної привабливості.

Аналіз останніх наукових досліджень. Дослідження феномену культурного туризму Китаю викладено в працях зарубіжних і вітчизняних науковців: Лина Чжонг, Биху Ву, Моррісон М., Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М., Сизикін А. М., Широкова А. В. та ін.

Метою статті є дослідження успіху Китаю в розвитку культурного туризму з всебічним вивченням потенційних можливостей для українського туристичного ринку.

В основі **методології дослідження** лежать історико-культурні, соціокультурні, порівняльні та статистичні підходи.

Виклад основного матеріалу. За останні десятиліття громадяни Китаю стали свідками безпрецедентного підвищення рівня життя, викорінення абсолютної бідності та будівництва суспільства середньої заможності. Бажання подорожей продовжує зростати та ширитись серед китайців, які прагнуть підвищити якість свого життя.

Тим часом зростаючий туристичний сектор Китаю завдяки своїй відкритості також надає значні можливості для розширення взаємного навчання та обмінів між цивілізаціями. У 2023 р. Китай відвідали 82,03 млн. зарубіжних туристів, у той час як самі жителі Піднебесної здійснили 100,96 млн. виїзних поїздок. У 2023 р. витрати туристів з Китаю на поїздки за кордон досягли \$196,5 млрд, випередивши США (\$150 млрд), Німеччину (\$112 млрд), Велику Британію (\$110 млрд) та Францію (\$49 млрд) [9].

Згідно з даними Всесвітньої туристичної організації, в минулому році Китай повернув собі позицію глобального лідера щодо витрат на міжнародний туризм, оскільки Азіатсько-Тихоокеанський регіон продовжує відновлюватися після наслідків пандемії. США, які у 2022 р. очолювали рейтинг країн із витрат міжнародних мандрівників, спустилися на друге місце. У той же час витрати міжнародних туристів склали трохи більше ніж 406 млрд юанів

(\$56 млрд), що майже на 58% нижче допандемічних показників [11].

Обсяг китайського ринку туризму та готельного бізнесу оцінюється в 2024 р. в 420,80 млрд. доларів США і, як очікується, досягне 554,41 млрд. доларів США до 2029 року, при цьому середньорічний темп зростання складе 5,67% протягом прогнозованого періоду (2024-2029 рр.) [9] (рис.1).

За даними звіту про економічний вплив (EIR) за 2024 рік, проведеного Всесвітньою радою з туризму та подорожей (WTTC), внесок туристичного сектору Китаю в національну економіку досягне рекордних 12,62 трлн юанів (\$1,7 трлн) до кінця року [8] (рис.2).

У 2023 році загальний внесок індустрії подорожей і туризму становив близько 7,3 відсотка від загального ВВП Китаю. Це дорівнювало понад 9,2 трлн юанів або приблизно 1,3 трлн доларів США, що на 24% менше порівняно з рівнем 2019 р. За оцінками, внесок індустрії подорожей і туризму у ВВП країни зросте до 9,6 відсотка в 2024 році [8] (рис.3).

У 2023 р. в індустрії подорожей і туризму в Китаї було майже 77,5 мільйонів робочих місць, тоді як за оцінками в 2024 році їх кількість перевищувала 80 мільйонів. За прогнозами, рівень зайнятості в туристичному секторі Китаю цього року становитиме 10,6% від загальної кількості робочих місць у країні, що лише на 2% менше за показники 2019 року [8] (див. рис.4).

Ситуація із зайнятістю в китайській індустрії подорожей і туризму погіршилася під час пандемії COVID-19, однак, за прогнозами, кількість робочих місць зростатиме.

За період з 2012 по 2021 рр. середньорічний темп зростання доходів від внутрішнього туризму

становив 10,6%, а з 2012 по 2019 рік внутрішній турпотік подвоївся. Згідно з інформацією, наданою Міністерством культури та туризму Китаю, за підсумками 2023 р. сукупний показник туристичної галузі в Китаї становив 4,89 млрд осіб, що на 93,3% більше, ніж рік тому. Серед них кількість поїздок міських жителів становила 3,75 мільярда, що на 95% більше, ніж в 2022 р. Більше того, за рік мандрівники всередині країни витратили понад 4,91 трлн юанів (близько 691 млрд дол. США), що на 140,3% більше, ніж у 2022 році [6].

Витрати внутрішніх туристів минулого року також зростали повільніше і досягли трохи більше ніж 5 трлн юанів (\$690 млрд), що на 17,2% менше порівняно з рівнем 2019 року. Спільно з Oxford Economics, лідером у сфері глобального економічного аналізу, WTTC визначила, що витрати китайців на внутрішні подорожі у 2024 році також сягнуть нових висот і становитимуть 6,79 трлн юанів (\$940 млрд) [6].

Затримка у відкритті кордонів після пандемії COVID-19 стала однією з причин повільного відновлення сектору туризму в країні. Китай відновив прийом іноземних туристів лише у 2023 році, що значно вплинуло на динаміку відновлення галузі.

Потрібно зазначити, що Китай запровадив політику безвізового доступу для груп іноземних туристів з 41 країни (станом на 30 листопада 2024 р.). Уряд інвестує у розвиток туристичної інфраструктури, включаючи будівництво нових готелів, аеропортів та транспортних маршрутів. Китайські туристичні компанії отримують державну підтримку та фінансування для просування туризму у Китаї за кордоном [9].

Важливим зрушенням у туристичній сфері Китаю стало зростання інтересу до культурного

China Tourism and Hotel Market

Market Size in USD Billion

CAGR 5.67%

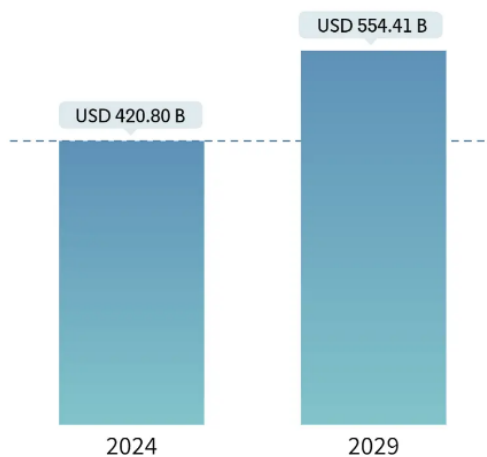

Рис.1. Прогноз зростання обсягу китайського ринку туризму та готельного бізнесу (2023 р. – базовий) [9]

Fig. 1. Forecast of growth of the volume of the Chinese tourism and hospitality market (2023 - baseline) [9]

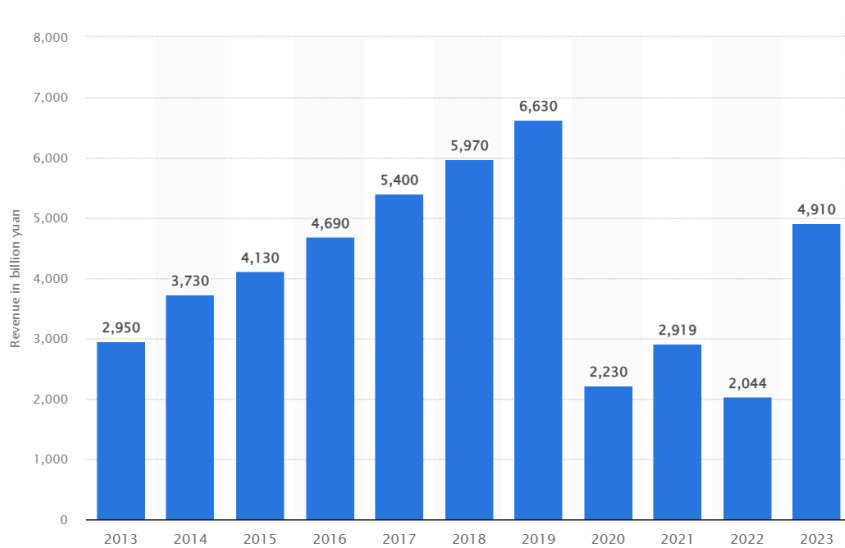

Рис.2. Дохід Китаю від туризму з 2013 по 2023 рік (у мільярдах юанів) [8]
 Fig. 2. China's tourism revenue from 2013 to 2023 (in billion yuan) [8]

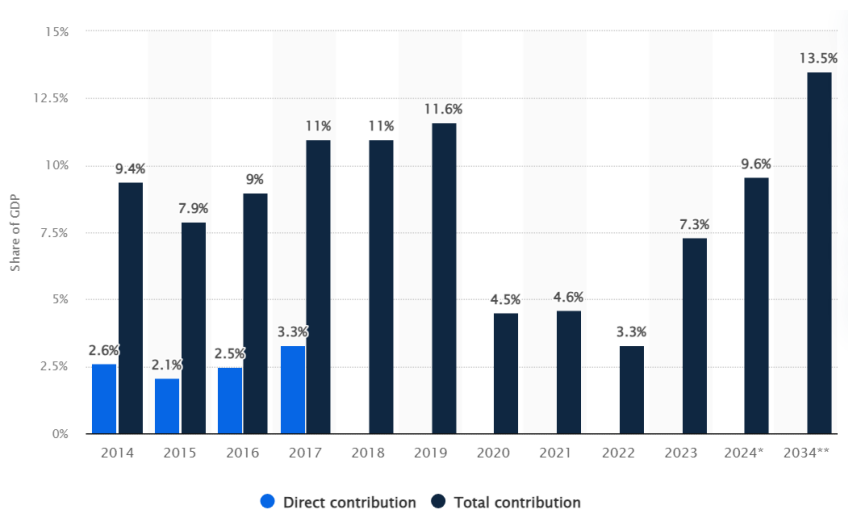

Рис.3. Частка індустрії подорожей і туризму у ВВП Китаю з 2014 по 2024 рік з прогнозом на 2034 рік [8]
 Fig. 3. Share of travel and tourism industry in China's GDP from 2014 to 2024 with a forecast for 2034 [8]

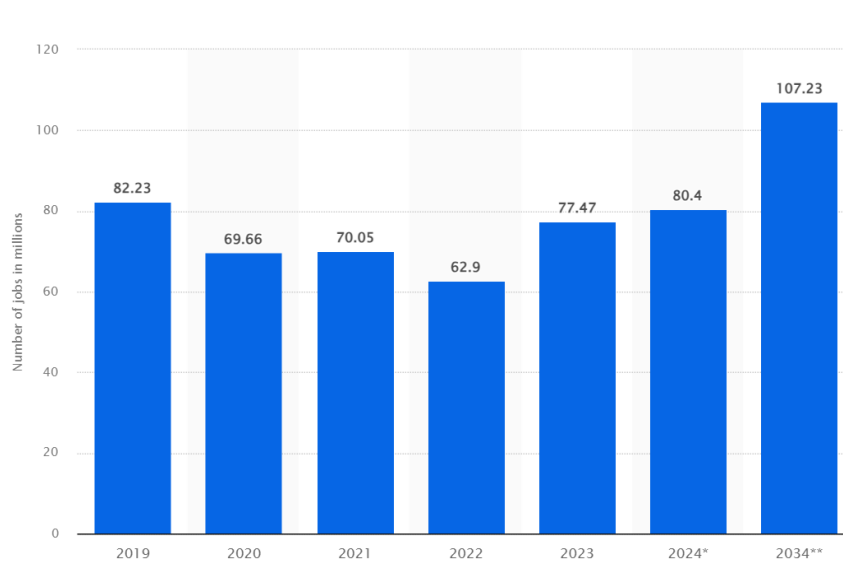

Рис.4. Загальна кількість робочих місць у сфері подорожей і туризму в Китаї з 2019 по 2024 роки з прогнозом на 2034 рік [8]
 Fig. 4. Total number of travel and tourism jobs in China from 2019 to 2024 with a forecast for 2034 [8]

туризму, де традиційна спадщина гармонійно поєднується із сучасними форматами подорожей. Країна активно зберігає та популяризує свої багаті історичні й культурні надбання, а культурний туризм, що пропонує захопливий досвід та інтерактивну взаємодію, набуває ключового значення. Ця тенденція особливо помітна у сфері внутрішнього туризму, де мандрівники відвідують об'єкти спадщини та культурні пам'ятки, щоб краще пізнати багату історію та традиції Китаю.

Популярність об'єктів нематеріальної культурної спадщини, музеїв і стародавніх міст і вулиць, що добре збереглися, свідчить про стрімке зростання культурного та туристичного споживання по всій країні. Культурні та туристичні центри, що продовжують з'являтися, підкреслюють величезний потенціал і динаміку економічного розвитку Китаю. Спектр туристичних пам'яток виходить за рамки традиційних природних ландшафтів та культурних пам'яток і включає сільські райони, гірський туризм, об'єкти червоного туризму та тематичні парки.

Оскільки Китай прагне вдосконалювати сучасні туристичні системи та просувати розвиток високоякісного туризму, очікується, що споживання туристичних послуг відіграватиме важливу роль у підтримці внутрішнього попиту. Підраховано, що кожен зароблений в індустрії туризму 1 юань приносить 4,3 юаня доходу в суміжних галузях [9].

Крім того, розвиток культурної та туристичної індустрії є важливою складовою зусиль Китаю зі зміцнення культурної ідентичності. Цей сектор отримав значну увагу з боку уряду, про що свідчить План розвитку у сферах культури і туризму в період 14-ї п'ятирічки (2021-2025 рр.). Завдяки даній стратегії розвитку Китаю вдалося інтегрувати культуру і туризм, розширити пропозиції в галузі культурного туризму та підвищити їхню якість [6].

Потрібно також згадати ініціативу «Один пояс, один шлях» (Belt and Road Initiative, BRI). Це глобальний проєкт розвитку інфраструктури та економічного співробітництва, запропонований Китаєм у 2013 році, що спрямований на створення нових торговельних шляхів, які об'єднують Китай з країнами Азії, Європи, Африки та інших регіонів світу. Через 10 років після оголошення ініціативи BRI загальна сума участі в ньому перевищила позначку в 1 трлн дол. США, з приблизно 634 млрд дол. США у вигляді будівельних контрактів і 419 млрд дол. США у вигляді нефінансових інвестицій. На сьогодні до проєкту «Один пояс, один шлях» приєдналося понад 150 країн і міжнародних організацій. Він охоплює країни Азії, Африки, Європи, Латинської Америки, а також Океанії [10].

Проєкт має на меті наступні напрямки:

1. Розвиток інфраструктури: будівництво доріг, залізничних мереж, портів, аеропортів, трубопроводів і цифрових магістралей.

2. Підтримка економічної інтеграції: поглиблення співпраці в торгівлі, інвестиціях, фінансах та технологіях.

3. Зміцнення культурних і освітніх зв'язків: обмін студентами, спільні культурні проєкти та туристичні ініціативи.

4. Сприяння сталому розвитку: спільне вирішення екологічних проблем і впровадження «зелених» технологій у рамках будівництва інфраструктурних проєктів.

В контексті нашої статті потрібно зазначити, що така ініціатива має значний культурний вплив завдяки популяризації культурної спадщини та традиційних зв'язків, які існували за часів стародавнього Шовкового шляху. Країни-учасниці активно проводять культурні обміни, мистецькі заходи, освітні програми та спільні проєкти в туризмі.

Україна бере участь у проєктах, пов'язаних з ініціативою BRI, як важливий транзитний вузол між Азією та Європою. Це відкриває можливості зокрема для: розширення економічного співробітництва; залучення інвестицій у транспортну та логістичну інфраструктуру; розвитку культурного туризму та просування української культурної спадщини в межах глобальних ініціатив [5].

Китай організовує безліч масштабних міжнародних подій та фестивалів, таких як Фестиваль льодових та снігових скульптур у Харбіні, Міжнародний автосалон у Пекіні тощо. Китай активно просуває свій туристичний продукт у соціальних мережах та онлайн-платформах, таких як WeChat та Weibo, щоб залучити більше іноземних туристів [12].

Проквітаючий туристичний ринок підтримується, окрім інших факторів, покращеною інфраструктурою, збільшенням доходів мешканців та впровадженням інноваційних турпродуктів. Цифровізація туристичного досвіду є новим аспектом споживання, оскільки такі технології, як доповнена та віртуальна реальність, а також ШІ, легко інтегруються у сценарії споживання, сприяючи тим самим отриманню нових захоплюючих та інтерактивних вражень.

Дослідження показали, що цифровізація економіки суттєво вплинула на розвиток туризму в Китаї, забезпечуючи зручніші умови для мандрівників та підвищуючи ефективність роботи туристичних компаній та державних органів управління туризмом. Однією з головних змін, привнесених цифровими технологіями у туризм, стало спрощення процесу планування подорожі та бронювання послуг. Завдяки розвитку мобільних додатків, онлайн-бронюванням та хмарним технологіям, туристи можуть швидко зручно вибирати та купувати тури, квитки на літаки та готелі. Це дозволяє компаніям з туризму швидко реагувати на зміни попиту та адаптуватися до нових вимог споживачів.

Завдяки розвитку віртуальної реальності (VR) та доповненої реальності (AR), туристи можуть по-

ринуті у різні місця Китаю, не виходячи з дому. Це приваблює нових туристів, які не можуть із фінансових чи інших причин відвідати Китай особисто. Також цифровізація допомогла державним органам управління туризмом покращити моніторинг та управління туристською інфраструктурою, що призвело до більш ефективного використання ресурсів та підвищення якості туристських послуг. Завдяки цифровим технологіям знижуються витрати на маркетинг та рекламу для компаній, а також підвищується рівень конкуренції на ринку туризму.

Отже Китай має багатий досвід розвитку культурного туризму, який може бути корисним для України. Ось кілька ключових напрямів, які можуть бути застосовані (табл.1).

Україна може адаптувати ці практики, враховуючи свої унікальні особливості, що зробить її привабливішою для внутрішніх і зовнішніх туристів.

Наша країна має багату історію, але багато пам'яток залишаються недооціненими через недостатнє фінансування або відсутність інфраструктури. Використання сучасних технологій, як-от інтерактивні експозиції чи VR-тури, допоможе зробити українські музеї більш привабливими для туристів. Наприклад, унікальні замки Західної України можна популяризувати за допомогою доповненої реальності.

В Україні доцільно створювати туристичні маршрути, орієнтовані на конкретні теми, такі як козаць-

ка історія, традиційна кухня чи святкові фестивалі. Наприклад, фестивалі борщу або майстер-класи з виготовлення писанок можуть стати аналогами китайських чайних або каліграфічних турів.

Китай активно використовує соціальні мережі та міжнародні виставки для популяризації своєї культури. Україна також може розвивати цифровий туризм, створюючи яскравий контент для просування свого культурного надбання на світовій арені.

Китайський досвід у створенні доступної та зручної інфраструктури може бути корисним для України. Поліпшення транспортного сполучення між туристичними об'єктами, створення сучасних готелів і кафе сприятиме підвищенню комфорту для відвідувачів.

Висновки. Китай залишається одним із провідних напрямків культурного туризму у світі. Останніми роками країна продовжує відкривати свої багаті історичні та культурні надбання для туристів, поєднуючи традиції із сучасними тенденціями, що робить подорожі незабутніми. Після тривалого обмеження через пандемію COVID-19 Китай відкрився для туристів, роблячи акцент на безпеці та якості послуг. Введення гібридних програм – поєднання віртуальних і фізичних турів – дозволяє залучити більше туристів, адаптуючись до їхніх уподобань. Китайський досвід культурного туризму демонструє, що успіх полягає у поєднанні

Таблиця 1

Напрямки розвитку культурного туризму: досвід Китаю для України

Table 1

Directions for the development of cultural tourism: China's experience for Ukraine

№ з/п	Напрямок	Заходи, що застосовуються в Китаї	Перспективні заходи в Україні
1	Збереження та популяризація культурної спадщини	Китай активно інвестує у відновлення історичних пам'яток, реставрацію старовинних міст та створення туристичних зон навколо культурних об'єктів.	Відновлення замків, фортець та інших історичних пам'яток, таких як Кам'янець-Подільська фортеця чи Львівський історичний центр. Проведення фестивалів, ярмарків, які популяризують національну культуру.
2	Інтеграція сучасних технологій	Китай активно використовує технології доповненої реальності (AR) та віртуальної реальності (VR) для популяризації культурних об'єктів. Наприклад, застосунки, які дозволяють «відвідати» музей або історичну пам'ятку онлайн.	Впровадження віртуальних турів по Києво-Печерській Лаврі, Софії Київській або музеям.
3	Розробка тематичних туристичних маршрутів	У Китаї створюють маршрути навколо однієї теми, наприклад, Шовковий шлях. Це дає можливість залучити туристів, які цікавляться конкретною темою.	Маршрути за темами, як-от «Шлях козацтва», «Замки Західної України», «Гуцульський колорит».
4	Акцент на гастрономічному туризмі	Китай інтегрує локальну кухню у культурний досвід. Наприклад, фестивалі їжі, майстер-класи з приготування національних страв.	Популяризація борщу, вареників, кулішу через кулінарні тури або фестивалі.
5	Ефективне маркетингове просування	Китай використовує соціальні мережі, відеоплатформи (наприклад, TikTok) і співпрацює з туристичними агентствами для реклами культурного туризму.	Активне просування туристичних об'єктів в Instagram, YouTube, TikTok. Залучення інфлюенсерів для популяризації туристичних маршрутів.
6	Розвиток інфраструктури	Китай інвестує в сучасні транспортні системи (швидкісні поїзди, які спрощують доступ до культурних центрів).	Покращення доріг, залізничного сполучення до культурних об'єктів. Наприклад, модернізація залізничної лінії до Карпат.

*Складено авторами
Compiled by the authors*

історичної спадщини, сучасних технологій та ефективної організації. Україна має всі шанси досягти схожих результатів, адаптуючи китайські практики до своїх умов. Інвестиції у збереження культур-

ної спадщини, розвиток інфраструктури та створення тематичних продуктів допоможуть нашій країні стати більш привабливою для міжнародних туристів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Атаманчук З. А. Формування мережевої туристичної індустрії як форма глобальної інтеграції країн. *Економічний простір*. 2019. № 141. С. 49-64.
2. Гапоненко Г. І., Євтушенко О. В., Шамара І. М., Сичугова І. С. Сталій розвиток етнографічного туризму як засіб збереження та повоєнного відновлення етнокультурної спадщини України. *Бізнес Інформ*. 2023. №10. С. 216-226. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-10-216-226>
3. Гапоненко Г. І., Лістратенко Д. А., Євтушенко О. В., Шамара І. М. Екологізація туристичної діяльності як фактор сталого розвитку регіонів України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2023. № 18. С. 52-61. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2023-18-06>
4. Державне Агентство Розвитку Туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
5. Європейські перспективи китайського проекту «Один пояс, один шлях». Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/yevropeyski-perspektyvy-kytayskoho-proektu-odyn-poyas-odyn>
6. Китай опублікував новий п'ятирічний план розвитку культури і туризму. URL: <https://ukrainian.cri.cn/culture/3425/20210604/672215.html>
7. Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід: Монографія / кол. авт., за ред. А. Ю. Парфіненка. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 280 с.
8. Travel and Tourism Industry In China – Statistics & Facts. *Statista*. URL: <https://www.statista.com/topics/1210/tourism-industry-in-china/#editorsPicks>
9. Ministry of Culture and Tourism of China. URL: <http://en.chinaculture.org/ministry.html>
10. China's Belt and Road Initiative (BRI). URL: <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/>
11. UNWTO Tourism Highlights. URL: <https://www.unwto.org>
12. World travel and tourism council (WTTC). URL: <https://www.wttc.org/>

Стаття надійшла до редакції 25.06.2024

Стаття рекомендована до друку 27.07.2024

Hanna Haponenko, Ph.D (Economics), Associate Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University, Svobody sq., 4, Kharkiv, Ukraine, 61022, e-mail: a.i.gaponenko@karazin.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8998-4795>

Olena Yevtushenko, Ph.D (Economics), Associate Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University, Svobody sq., 4, Kharkiv, Ukraine, 61022, e-mail: evetushenko@karazin.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9729-1435>

Irina Shamara, Ph.D (Economics), Associate Professor, V. N. Karazin Kharkiv National University, 4, Svobody Sq., Kharkov, Ukraine, 61022, email: shamara@karazin.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2431-9185>

FEATURES OF CULTURAL TOURISM DEVELOPMENT IN CHINA: EXPERIENCE FOR UKRAINE

The article examines the features of the development of cultural tourism in the People's Republic of China (PRC), which is one of the leading countries in the world in the field of cultural heritage preservation and its integration into the tourism industry. The subject of the article is the features of the development of cultural tourism in China. The purpose of the article is to study China's success in the development of cultural tourism with a comprehensive study of potential opportunities for the Ukrainian tourism market. The tasks that were set to achieve the goal are as follows: to study the key factors contributing to the successful development of the tourism industry in the PRC, in particular, state policy, infrastructure projects, digitalization and protection of cultural heritage; to determine the role of projects such as "One Belt, One Road" in promoting cultural tourism at the international level and developing cultural exchange; to formulate recommendations for the implementation of successful Chinese practices in the Ukrainian tourism industry, including the

development of infrastructure, digital technologies and cultural projects. The research methodology is based on historical-cultural, socio-cultural, comparative and statistical approaches. Main results of the study. The key factors of the successful development of cultural tourism in China are analyzed, in particular, state policy, strategic planning, infrastructure projects and active digitalization of the cultural sphere. Special attention is paid to the “One Belt, One Road” initiative, which promotes international cultural exchange and popularization of Chinese culture in the world. A comparative analysis is carried out between the Chinese experience and opportunities for Ukraine, where cultural tourism has significant potential. The prospects for implementing China’s best practices for the development of Ukrainian cultural tourism are determined. Conclusions. Ukraine has every chance of achieving similar results by adapting Chinese practices to its conditions. Investments in the preservation of cultural heritage, infrastructure development and the creation of thematic products will help our country become more attractive to international tourists.

Keywords: *cultural tourism, China, tourism industry, cultural heritage, experience, Ukraine, development strategy, One Belt, One Road initiative.*

REFERENCES

1. Atamanchuk Z. A. (2019) Formuvannya merezhevoi turystychnoi industrii yak forma hlobalnoi intehtratsii krain [Formation of a network tourism industry as a form of global integration of countries]. *Ekonomichnyi prostir*. 141, 49-64. (in Ukrainian)
2. Haponenko H. I., Yevtushenko O. V., Shamara I. M., & Sychuhova I. S. (2023) Stalyi rozvytok etnografichnoho turyzmu yak zasib zberezhennia ta povoiennoho vidnovlennia etnokulturnoi spadshchyny Ukrainy [Sustainable development of ethnographic tourism as a means of preserving and post-war restoration of the ethnocultural heritage of Ukraine]. *Biznes Inform*. 10, 216–226 <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-10-216-226> (in Ukrainian)
3. Haponenko H.I., Listratenko D. A., Yevtushenko O. V., & Shamara I. M. (2023) Ekolohizatsiia turystychnoi diialnosti yak faktor staloho rozvytku rehioniv Ukrainy [Ecologization of tourist activities as a factor of sustainable development of regions of Ukraine]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Serii: Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turyzm*. 18, 52-61. <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2023-18-06> (in Ukrainian)
4. State Tourism Development Agency. Available at: <https://www.tourism.gov.ua/> (in Ukrainian)
5. European Perspectives of the Chinese Project “One Belt, One Road”. National Institute for Strategic Studies. Available at: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/yevropeyski-perspektyvy-kytayskoho-proektu-odyn-poyas-odyn> (in Ukrainian)
6. China releases new five-year plan for culture and tourism development. Available at: <https://ukrainian.cri.cn/culture/3425/20210604/672215.html> (in Ukrainian)
7. Parfinenko, A. Yu. (Ed.). (2013) Osoblyvosti formuvannia ta realizatsii turystychnoi polityky derzhavy: mizhnarodnyi, natsionalnyi, rehionalnyi dosvid: Monohrafiia [Peculiarities of the formation and implementation of the state’s tourism policy: international, national, regional experience: Monograph]. Kh.: KhNU imeni V. N. Karazina. (in Ukrainian)
8. Travel and Tourism Industry In China – Statistics & Facts. *Statista*. Available at: <https://www.statista.com/topics/1210/tourism-industry-in-china/#editorsPicks>
9. Ministry of Culture and Tourism of China. Available at: <http://en.chinaculture.org/ministry.html>
10. China’s Belt and Road Initiative (BRI). Available at: <https://eng.yidaiyilu.gov.cn/>
11. UNWTO Tourism Highlights. Available at: <https://www.unwto.org>
12. World travel and tourism council (WTTC). Available at: <https://www.wttc.org/>

The article was received by the editors 25.06.2024

The article is recommended for printing 27.07.2024